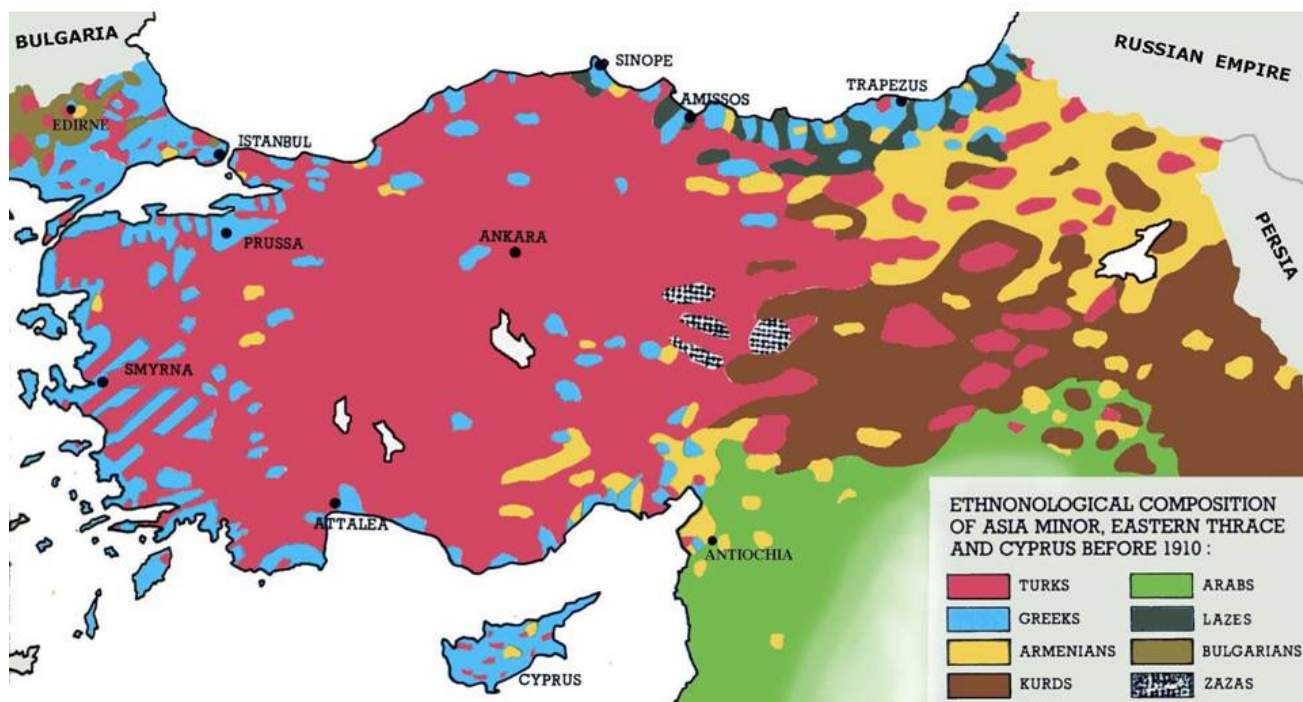

Εισήγηση του Ν. Λυγερού
στη 2η Παγκόσμια Συνδιάσκεψη Ποντιακής Νεολαίας
"Οι προκλήσεις του 21ου αιώνα, η ποντιακή νεολαία
και ο ρόλος της στο οικουμενικό περιβάλλον".
Συνεδριακό Κέντρο Ιωάννης Βελλίδης
Σάββατο 3 Οκτωβρίου 2015

Θα αρχίσω από εδώ για να είναι λίγο πιο εύκολο αυτό που θα πω. Ακούμε πολλά πράγματα, ήρθα δίπλα στην Αυστραλία βλέπεις. Ακούμε πολλά πράγματα για το τι πρέπει να γίνει. Άκουσα την Ελένη, άκουσα τον Κωνσταντίνο και αυτά που είπε ο Θεοδόσης θα τα συμπληρώσουμε, μ' άρεσαν κι αυτά που είπε ο Νικολάι, αλλά όλα αυτά, Κωνσταντίνε μου, είναι πριν και εγώ θα ήθελα να σας μιλήσω για το τι θα κάνουμε μετά και σας το λέω πριν το πριν το μετά, για να ξέρετε γιατί ασχολείστε με το πριν. Δεν θα δώσω καμία συμβουλή, καμία οδηγία, απλώς θα σας δείξω τι θα γίνει και μετά εσείς θα αποφασίσετε αν θα είστε συμμετέχοντες σε αυτό που θα γίνει στο μέλλον ή απλώς θα το δείτε και θα το ζήσετε χωρίς να συμμετέχετε, απλώς παθητικά. Αυτό που θα γίνει στο μέλλον είναι το εξής: αυτό που θα δείξω, θα απελευθερωθεί. Από εδώ (Βατούμ) ως εδώ (Κερασούντα), λίγο πριν την Κερασούντα, το βλέπετε; Ευχαριστώ. Άρα το θέμα τώρα ποιο είναι; Εδώ θέλω απλώς να σας δείξω μερικά πράγματα τα οποία είναι απλά. Είναι τόσο απλά που δεν τα σκεφτόμαστε.

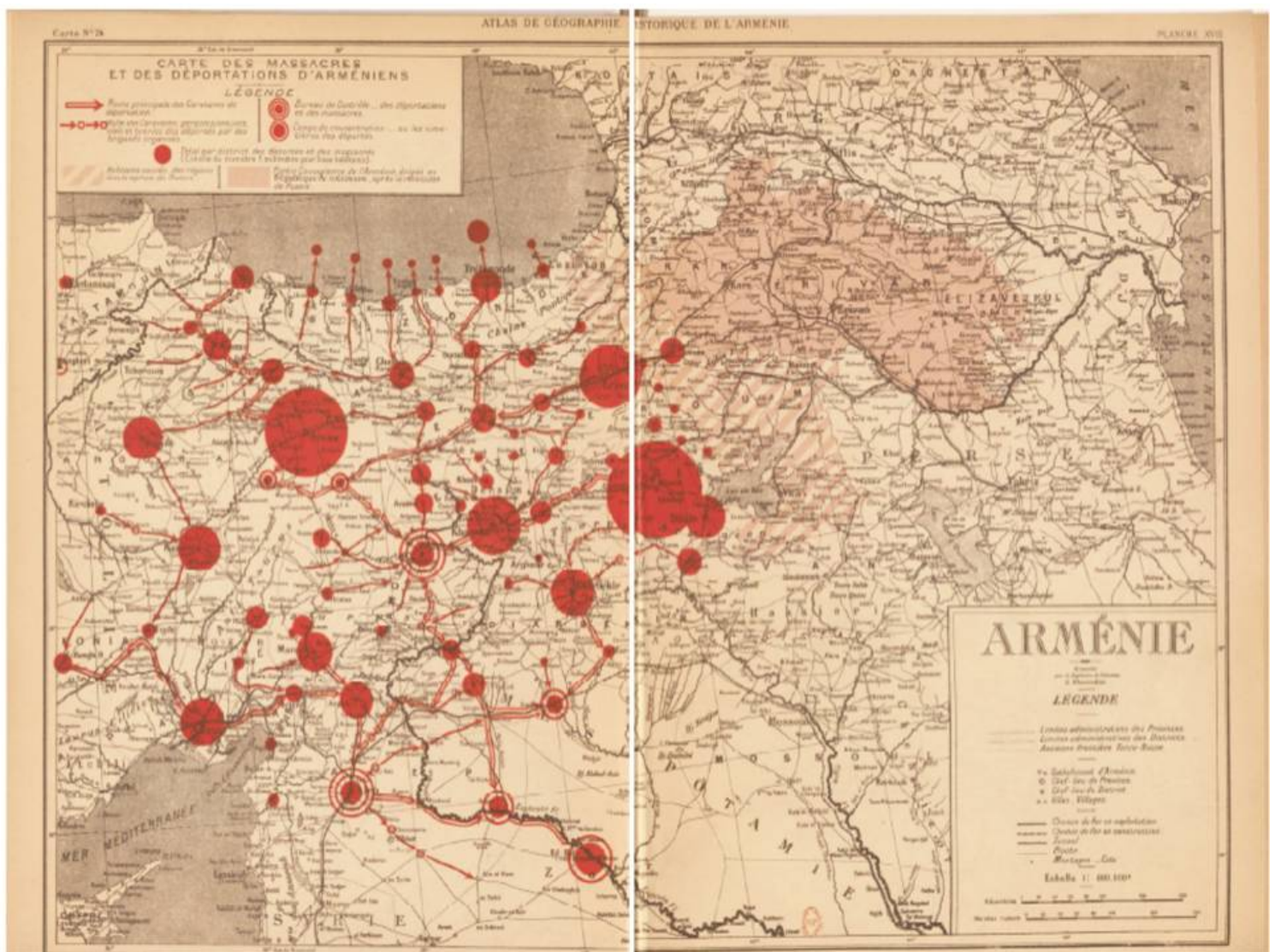
Είναι πολλοί που μας εξηγούν τώρα ότι η κατάσταση στην Ελλάδα, στον Πόντο κλπ είναι δύσκολη. Εγώ νομίζω ότι είναι πολύ εύκολη. Η κατάσταση βλέπετε πώς ήταν πριν και προσπαθώ να σας πω το εξής, στη στρατηγική δεν υπάρχει ποτέ πολύ εύκολη κατάσταση. Υπάρχει πάντοτε ένα πλαίσιο συγκρίσιμο, άρα αναρωτιόμαστε, τώρα θα το θέσω πολύ πιο ωμά, προτιμάτε αυτήν την περίοδο τώρα ή την περίοδο του 1894 μέχρι 1923; Γιατί άμα θέλετε να κάνουμε ανταλλαγή περιόδου, όχι πληθυσμών, και θα δείτε ότι ξαφνικά θα πείτε ότι τελικά μια χαρά είμαστε τώρα. Άμα κοιτάζετε τα πράγματα που έγιναν στην Τραπεζούντα, μ' άρεσε η αναφορά από το 1461. Μ' άρεσε η αναφορά για την Κύπρο από το 1571. Θα ήταν καλό να προσθέσουμε την αναφορά για την Κρήτη το 1669. Έχουμε ξεχάσει αυτές τις ημερομηνίες και νομίζουμε ακόμα και στην Κύπρο, που είναι ο Άλκης και εδρεύει και κάνει όλη αυτή τη δουλειά, ότι όλα άρχισαν το '74. Νομίζουμε πολύ συχνά εμείς ότι ο ποντιακός πολιτισμός άρχισε μετά τη γενοκτονία και δεν συνειδητοποιούμε ότι αν γενοκτόνησαν έναν πολιτισμό είναι επειδή είχε δράση, επειδή είχε αξία, επειδή είχε διάδοση. Αν τον γενοκτόνησαν ήταν επειδή ήταν Χριστιανικός. Γιατί ένα πράγμα που ξεχνάμε σε όλο αυτό το πλαίσιο είναι ότι αν δεν είχαμε την Εκκλησία συνεχόμενα ό,τι και να γίνεται, ξέρετε οι σύλλογοι εμφανίζονται εξαφανίζονται, η Εκκλησία είναι πάντα εδώ. Αυτό σημαίνει ότι όταν η Εκκλησία είναι πάντα εδώ, γίνεται στόχος και χτυπιέται και γι' αυτό βλέπετε συστηματικά στις γενοκτονίες τις καταστροφές που έχουν υποστεί η Εκκλησία και οι εκκλησίες. Εδώ αυτό που θέλω να σας δείξω είναι ότι μερικές φορές έγινε μια πολλή ωραία αναφορά στο θέμα της μνήμης, ξεχνάμε ότι η μνήμη, όταν είναι μόνο για το παρελθόν, γίνεται ανάμνηση και όταν είναι για το μέλλον και είναι όντως μνήμη μέλλοντος, τότε γίνεται στρατηγική.

Για το παρελθόν υπάρχουν οι ιστορικοί, για το μέλλον υπάρχουν οι στρατηγιστές. Στην ιστορία ασχολούμαστε σοβαρά, επιστημονικά με τα δεδομένα που υπάρχουν ήδη. Στη στρατηγική ασχολούμαστε μόνο με δεδομένα που δεν υπάρχουν, αλλά θα υπάρξουν και μετά εφόσον θα υπάρξουν, θα γίνουν ιστορικά. Άρα το θέμα είναι πώς παράγουμε ιστορία. Ένας τρόπος να παράγουμε ιστορία, Θεοδόση μου, είναι πάρα πολύ απλός. Είναι να σκεφτείς εξωπραγματικά για τα δεδομένα της εποχής. Άρα το πρώτο πράγμα που σκεφτόμαστε όταν ακούμε κάτι τέτοιο, λέμε αυτό δεν γίνεται. Μόλις λέτε ότι δεν γίνεται, δεν είναι πια αδιανόητο, αλλά είναι ουτοπία. Εφόσον είναι ουτοπία, μια μικρή ομάδα ανθρώπων μπορεί να το οργανώσει και μετά να το σκεφτούμε και να σκεφτείτε ότι ουσιαστικά η αναγνώριση της γενοκτονίας των Ποντίων το 1994 έγινε από μια χούφτα ανθρώπων αρχικά, τόσο απλά. Για να θυμάστε, ήταν τόσοι πολλοί που στο Κολωνάκι ήταν τρεις και αναρωτιούνταν ποια ημερομηνία να επιλέξουν. Ακόμα κι αυτό. Να πάρουμε 19, 18, 17; Άλλο μήνα; Άρα τελικά ξέρετε, έγινε και σε άλλες περιπτώσεις για την Επανάσταση της Ελλάδας, το θυμάστε με την Φιλική Εταιρεία, στην αρχή ήταν τρεις, μετά ήρθαν οι άλλοι. Προσπαθώ να σας πω ότι δεν ήρθαν οι άλλοι επειδή τους έβλεπαν Φιλικούς, ήρθαν οι άλλοι επειδή έβλεπαν Έργο. Ένα πρόβλημα που έχουμε συνεχώς, άκουσα ότι πρέπει να είμαστε συντονισμένοι, να είμαστε μαζί και τέτοια. Το θέμα είναι για να

κάνουμε τι; Γιατί άμα είναι να είμαστε απλώς ενωμένοι, αυτό λέγεται παρέα. Εγώ προτιμώ να παράγουμε ένα Έργο και να δούμε.

Τα πράγματα που θα σας πω τώρα είναι πολύ παλιά, είναι του 1919. Το 1919 υπήρχαν συζητήσεις στο Παρίσι και αναρωτιούνταν αν έπρεπε οι Πόντιοι και οι Αρμένιοι να κάνουν ένα κράτος. Αυτά έγιναν το 1919. Δηλαδή το 2019 θα το γιορτάσουμε αυτό σαν γεγονός και το θέμα είναι ότι θα το γιορτάσουμε με κάτι που είναι υπαρκτό ή κάτι που είναι ανύπαρκτο; Το 1919 η Ελλάδα σε αυτές τις συναντήσεις θεώρησε ότι δεν μπορεί να γίνει αυτό το μόρφωμα, γιατί άμα υπάρχει κάποια επίθεση, θα έχουμε ένα θέμα. Εγώ θα ήθελα να σας πω το εξής, μετά τη γενοκτονία κανονικά θα έπρεπε να λέγαμε «εντάξει δεν υπάρχει πια τίποτα».

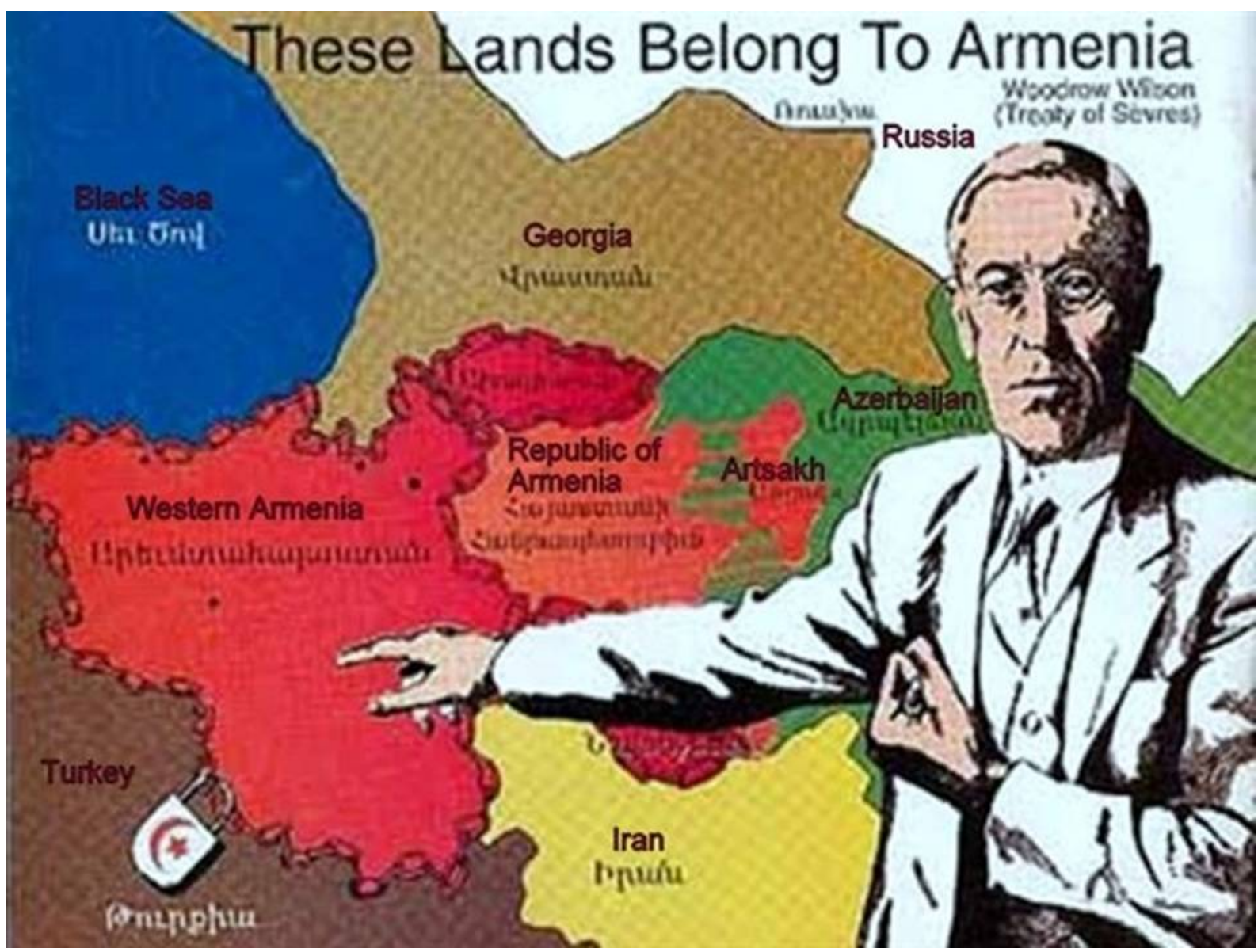
Όμως αυτό που έγινε εφόσον βλέπετε εδώ τη γενοκτονία και βλέπετε τα σημεία, άρα τα επίσημα από το τι έχει γίνει με τους Αρμένιους, τα χτυπήματα και κοιτάζτε ακριβώς και την περιοχή του Πόντου με ακριβεία.

Αυτό που έγινε λοιπόν μετά από αυτά τα δεδομένα. Δηλαδή μετά από το '15, μετά από το '18, είμαστε το '19, συζητάμε, υπάρχει το σχέδιο Wilson με τα 14 σημεία κι εδώ βλέπεις αυτό που έλεγες Παναγιώτη μου. Είναι ότι αυτό που έλεγες με τη γλώσσα είναι να θυμάσαι ότι το λέει ήδη ο Αριστοτέλης «αυτός που είναι Έλληνας είναι αυτός που έχει ελληνική παιδεία», δεν λέει ελληνική Γλώσσα. Το θέμα είναι αν σκέφτεστε ελληνικά. Εδώ λοιπόν αν σκεφτούμε ελληνικά κι αν σκεφτούμε ποντιακά κι αν σκεφτούμε τον Εύξεινο Πόντο κι όχι μόνο τη Μαύρη Θάλασσα, γιατί βλέπετε πώς αλλάζουν και καταλάβουμε ακριβώς ότι οι Νεότουρκοι παραμένουν οι γέροι και οι άλλοι δεν έχουν καμία σχέση με αυτούς, τότε μπορεί να εμφανιστεί αυτό το θέμα, είναι η Συνθήκη Σεβρών όπως την βλέπετε κι έχει ενδιαφέρον, γιατί είναι πολλοί από εμάς που δεν ασχολούνται καθόλου με τη Συνθήκη Σεβρών, θεωρώντας ότι καλύπτεται από την Συνθήκη της Λωζάννης. Θυμάστε αυτά;

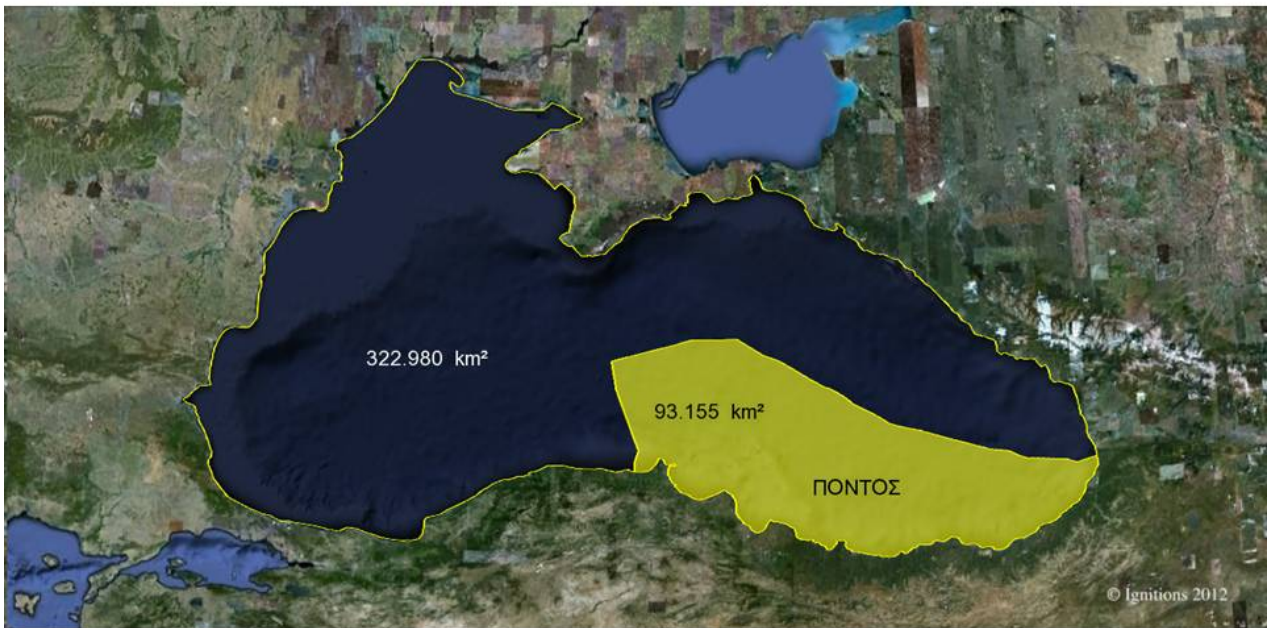

Θα ήθελα να κοιτάξετε έναν χάρτη της ευρωπαϊκής περιοχής το 1914 και το 1945 και να το ξανακοιτάξετε το 2015 και να μου πείτε με ποιον χάρτη μοιάζουμε περισσότερο. Θα δείτε ότι μοιάζουμε περισσότερο με τον 1914 παρά με το 1945. Ενώ θεωρούσαμε ότι το 1945 θα ήταν όλα σταθερά, γιατί τα είχαμε διευκρινίσει στη Γιάλτα. Αυτό που βλέπετε πάνω σε αυτόν τον χάρτη, μιλάω τώρα για την περιοχή που είναι μπλε, γαλάζια και βλέπετε ότι είναι η Αρμενία. Άμα προσέξετε η Αρμενία, εδώ την ονομάζουμε μάλιστα και Δυτική Αρμενία υπονοώντας ότι υπάρχει και Ανατολική. Αυτό είναι πάντοτε ένα θέμα όταν βάζουμε δυτικούς και ανατολικούς μέσα στις χώρες, γιατί μετά στο τέλος αναρωτιόμαστε πού είναι το σωστό. Άρα να το αποφεύγετε αυτό, άρα εγώ μιλάω μόνο για την Αρμενία. Αυτό που βλέπετε ζωγραφισμένο και το βλέπετε τώρα ακόμα καλύτερα είναι αυτό που δείχνει σε αυτή την εικονογράφηση ο Πρόεδρος της Αμερικής, που πήρε μάλιστα βραβείο Νόμπελ Ειρήνης και δείχνει ότι αυτό εδώ το κομμάτι ανήκει στην Αρμενία.

Το ενδιαφέρον είναι ότι οι περισσότεροι Πόντιοι, εκτός από τον Νικολάι που μίλησε, δεν ξέρουν καν ότι η Δυτική Αρμενία καλύπτει τον μισό Πόντο. Ο Θεοδόσης σίγουρα το ξέρει, αλλά δεν το λέει αρκετά. Βέβαια σε βλέπω προβληματισμένο και δεν ξέρεις πού το πάει ο Δάσκαλος, αλλά θα δεις. Το θέμα είναι ότι αυτό είναι που γίνεται τώρα, άρα πρέπει να καταλάβετε το εξής, Γρηγόρη αντέχεις. Εδώ λοιπόν πρέπει να καταλάβετε το Αρτσάχ που βλέπετε, αυτός ο χάρτης τώρα είναι λανθασμένος, γιατί αυτό είναι το Αρτσάχ, είναι το Ναγκόρνο Καραμπάχ, τώρα είναι μεγάλο, είναι ενωμένο με την Αρμενία. Εκεί πέρα βλέπετε την περιοχή Djavakhk που είναι σε σχέση με την Γεωργία. Αυτοί που είναι από τη Γεωργία ξέρουν ακριβώς για ποιο πράγμα μιλάμε, τώρα λοιπόν μιλάμε για την Δυτική Αρμενία. Το ενδιαφέρον είναι ότι όταν συζητάμε γι' αυτό το θέμα, άμα ξανακοιτάξετε τα άρθρα της Συνθήκης Σεβρών, ποιος είχε συμφωνήσει και ποιος δεν είχε συμφωνήσει, το πρώτο πράγμα που θα παρατηρήσετε είναι ότι στη Συνθήκη Λωζάννης η Αμερική δεν υπογράφει. Έχει ενδιαφέρον λοιπόν όταν έχεις κάποιον που δεν υπογράφει να σου λέει να τηρήσεις αυτό που υπέγραψες. Έχουμε βέβαια στο ενδιαμέσο και τη Συνθήκη Καρς, την οποία βέβαια θυμούνται όλοι οι Αρμένιοι, γιατί την πάτησαν από την Σοβιετική Ένωση, η οποία υπέγραψε κατευθείαν με την Τουρκία κι έκανε ένα πολύ ωραίο δώρο, της έδωσε ένα κομμάτι της Αρμενίας, αλλά η Αρμενία δεν μπορούσε να πει τίποτα. Γιατί ήταν μέσα στην Σοβιετική Ένωση.

Άρα να θυμάστε, αν θέλετε να βάλετε στόχους, ότι μερικές Συνθήκες που θεωρείτε ότι δεν υπάρχουν πια ή δεν έχουν ενεργοποιηθεί, να ξέρετε ότι ενεργοποιούνται μια χαρά. Άρα θα σας δείξω πριν εδώ, να θυμάστε αυτή την περιοχή και να θυμάστε αυτό που είπες σε κάποια φάση ότι οι Αρμένιοι μας έδωσαν το παράδειγμα, γιατί έδωσαν μάχες πάντα. Ξέρετε γιατί μας το έδωσαν αυτό το παράδειγμα; Γιατί οι Αρμένιοι είχαν ένα πρόβλημα. Όταν έφυγαν από εκεί, δεν βρέθηκαν στην Αρμενία. Οι Πόντιοι όταν έφυγαν από τον Πόντο, ξαφνικά τους εξήγησαν ότι ήταν Πόντιοι, ενώ πριν ήταν Έλληνες και ήρθαν στην Ελλάδα και τους εξήγησαν ότι είναι ξένοι, αλλά από τον Πόντο. Στην πραγματικότητα το πρόβλημα ποιο είναι; Είναι αν μερικοί από εσάς θεωρούν ότι η Ελλάδα είναι ο νέος Πόντος είναι ότι δεν κατάλαβαν τι έγινε στην ιστορία. Η πρωτεύουσα του Πόντου είναι η Τραπεζούντα, αυτό θα πρέπει να το κρατήσετε στο μυαλό σας. Οτιδήποτε άλλο κάνετε αντιγραφή, το κάνετε για ανάμνηση, δημιουργείτε καρτ ποστάλ. Εδώ οι Αρμένιοι έχουν αποφασίσει ότι αυτό θα απελευθερωθεί. Θα απελευθερωθεί και σας το λέω. Εδώ σας δείχνω την ΑΟΖ του Πόντου, γιατί ξέρετε ασχολούμαστε και με αυτά τα θέματα, αν οι Πόντιοι είχαν παραμείνει στις ακτές, η ΑΟΖ του Πόντου θα ήταν 93.000 χλμ².

5

Θυμάστε ότι η Ελλάδα είναι 131.000 χλμ². Η ζώνη επαφής με την Ιταλία είναι 100.000 χλμ².

Και θέλω λοιπόν τώρα να σας δείξω και να τελειώσω με αυτό που βλέπετε.

Στην Δυτική Αρμενία, που αφορά τον μισό Πόντο, έχουν σημαία, έχουν ύμνο, έχουν Βουλή, έχουν Πρόεδρο, έχουν προγράμματα και τώρα όταν έγιναν οι Παναρμενικοί αγώνες απ' όλο τον κόσμο, 600 άτομα της Δυτικής Αρμενίας, η οποία δεν υπάρχει και η οποία βρίσκεται προς το παρόν κατεχόμενη, 600 άτομα βρέθηκαν στο Ερεβάν για να συμμετέχουν σε αυτούς τους αγώνες. Ο κεντρικός παρουσιαστής τους παρουσίασε ως Αρμένιους της Δυτικής Αρμενίας με την σημαία τους επίσημα στο Ερεβάν. Ταυτόχρονα πήγαν πάνω στο Αραράτ και είναι ένας καλός στόχος να πάτε Αραράτ και έβαλαν τη σημαία της Δυτικής Αρμενίας. Αυτή η σημαία που βλέπετε είναι σύμβολο για όσους μένουν από εσάς στην Αρμενία, είναι σύμβολο το οποίο υπάρχει ήδη στο Τιγρινακέρτ. Και τώρα το ερώτημα είναι το εξής, μιλάμε πολύ συχνά για την ελληνοαρμενική φιλία, εδώ σας θέλω. Οι Αρμένιοι θα το κάνουν κι έχουν αρχίσει. Το θέμα είναι τι θα κάνουμε εμείς. Να ξέρετε ένα πράγμα, όταν είστε στο εξωτερικό υπάρχουν οι άχρηστοι και οι επικίνδυνοι. Ποιοι είναι οι άχρηστοι; Οι άχρηστοι είναι αυτοί που δεν θέλουν να γυρίσουν ποτέ από εκεί που ήρθαν. Οι επικίνδυνοι είναι αυτοί που θέλουν να γυρίσουν. Όταν μιλάμε για τα Κατεχόμενα στην Κύπρο, άμα ρωτήσετε έναν πρόσφυγα και του πεις άμα τα απελευθερώσουμε θα πας; Άμα σας πει όχι, είναι άχρηστος. Άμα σας πει ναι, είναι επικίνδυνος και θα είναι μαζί σας. Τώρα το ερώτημα, το λέω για όλα τα προεδρεία εδώ, ο σκοπός είναι να μιλάμε για τον Πόντο ή να μείνουμε στον Πόντο; Γιατί άμα είναι να μιλάμε, έχουμε πάρα πολλούς και ειδικούς. Άμα όμως είναι να μείνουμε, γιατί έδειξες το παράδειγμα με την εκκλησία. Το να πάμε στην εκκλησία είναι ένα πρώτο βήμα. Άμα είναι απλώς να πάμε για να φύγουμε, δεν είναι το ίδιο. Το να πάμε και να μείνουμε, είναι άλλο. Εδώ λοιπόν προσπαθώ να σας δείξω το εξής. Αν όλοι εσείς και μιλάω τώρα για την νεολαία, σας έβαζα να σηκώσετε το χέρι για όσους θέλουν να πάνε στον Πόντο... **(σηκώνουν πάρα πολλοί το χέρι τους)** Είστε ωραίοι. Είστε ωραίοι ! Όχι μόνο είστε ωραίοι, είστε και γαμάτοι. Μπράβο, ωραία. Αυτά για σήμερα, ευχαριστώ πολύ.